

Oponentský posudek bakalářské práce

Autor BP: **Anton Romanenko**
Vedoucí BP: **Mgr. Hana Kosáková, Ph.D.**
Oponent BP: **Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.**
Název BP: **Zobrazení nereálného ve tvorbě bratrů Strugackých**
Ústav: **Ústav východoevropských studií**

Formální úprava:

Po formální stránce splňuje práce požadavky kladené na bakalářské práce (obsahuje čestné prohlášení, klíčová slova, abstrakt v českém a anglickém jazyce a obsah). Práce je až na některé nedostatky, jako jsou např. překlepy, pečlivě upravena. Je opatřena vhodně strukturovaným seznamem použité literatury a jednotným poznámkovým aparátem, jen v úvodu systematicky chybí poznámky s odkazy na zdroje. Například:

s.7 Чешско-канадский литературовед Любомир Долежел объясняет это тем, что литературное произведение является собой вымышленный мир, а значит утверждения, сделанные в рамках этого вымышленного мира, обладают семантикой и критерием правдивости.

s.8 Знание, получаемое на пересечении двух миров, выражается в том, что Питер Стоквелл называет транс-реальной идентичность (trans-world identity).

s.9 Теории категоризации, используемые в классической лингвистике, основываются на предположении, что в какую-либо категорию можно включить все предметы, соответствующие определенному набору формальных характеристик.

Struktura práce:

Bakalářská práce má přehlednou strukturu, která je charakterizována snahou podložit praktickou analýzu patřičným teoretickým základem. Nechybí úvod do problematiky v první kapitole ani rekapitulace celé práce se stručným vyhodnocením výsledků v závěru. Metodologicky autor vychází z postupů vyvinutých kognitivní lingvistikou, obzvláště z myšlenky o souvislostech mezi jazykovým chováním mluvčího a jeho ukotvenosti v určitém časoprostoru.

Po nezbytném úvodu je celá první část věnována popisu teoretických východisek práce a jejich usouvztažnění s následnou analýzou. Jsou zde definovány použité pojmy a termíny a dále jasně a přehledně shrnuty postoje představitelů kognitivní školy a autora samotného relevantní pro zvolené téma.

Stěžejní a zároveň nejpřínosnější částí je praktická část bakalářské práce, která je věnována všestranné analýze vybraného vzorku obrazů z románu *Les*, založených na fantastických jevech, které jsou věrohodně ztvárněny v jazykové rovině uměleckého textu, ačkoliv nemají oporu v reálném světě. Za velmi inspirativní bych označila podrobnou analýzu prostředků umožňujících autorům románu rozkolísání ukotvení chronotopu Města v realitě a úvahy o deiktických posunech obecně, ale také samotný pokus popsat nereálné v tomto fikčním světě jako prostředek konceptualizace zkušenosti života v Sovětské společnosti.

Splnění cílů práce:

Jako hlavní cíl práce je definována snaha popsat, za pomoci jakých jazykových prostředků a literárních postupů bratři Strugačtí ztvárňují nereálné a zjistit, jaký epistemologický význam nesou tyto obrazy (obzvláště pro dobového čtenáře). Autor je veden snahou prostřednictvím analýzy konkrétních obrazů nereálného vyložit román jako celek a uvést ho takto do dobového kontextu. Tyto cíle se dají považovat za zcela naplněné.

Podněty k obhajobě:

1. Na s. 17. uvádíte „Если допустить, что языковые категории определены биологически, то каким образом это может сказываться на лингвистических приемах, при помощи которых Стругацкие описывают нереальное?“ Nemohl byste stručně shrnout odpověď na tuto otázku, tj./potažmo výsledky, ke kterým jste došel?
2. Na s. 42. popisujete paralely mezi některými prvky poetiky F. Kafky a bratrů Strugackých v románu *Les*. Myslíte si, že stejné iracionální, subversivní prvky jsou příznačné i pro jiné romány Strugackých?

Hodnocení práce:

Práce splňuje požadavky, standardně kladené na bakalářskou práci (v souladu s OD 10/2014, čl. 4, odst. 4) a vyznačuje se vyváženým poměrem mezi teoretickou analýzou a praktickým rozbořením konkrétních okruhů problémů. Autor prokázal schopnost orientace v odborné literatuře a práce s prameny, cíle práce předeslané v úvodu byly zcela splněny. Proto doporučuji tuto práci k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Praze, dne 20. 08. 2018

Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.